

berøer væsentligt paa et Skøn, og jeg er saaledt personligt bekendt med disse Forhold, at jeg ikke vilde have talt i denne Sag, hvis jeg ikke var bleven tvungen til at være Ordfører for Udvalget i denne Sag.

Finantsministeren: Jeg maa kun tillade mig den korte Bemærkning, for at min Tausshed om et vist Punkt ikke skal blive misforstaaet, at, naar jeg ikke har udtalt mig mod det Forslag at nedsette samtlige Amters Fordringer paa lignende Maade, som det foreliggende Forslag fra Veile Amt indeholder, saa er Grunden dertil ikke den, at jeg jo derved har Afskilligt at erindre, men Grunden er, at, saalænge Udvalgets Forslag ikke er mere bestemt formuleret, end det er, og jeg navnlig ikke seer, hvorledes det er passet ind i de forskellige SS, og, da i det Hele endnu ikke flere have udtalt sig om dette Punkt, saa maa jeg forbeholde mig det Nærmere derom til Sagens 2den Behandling; men jeg kan paa ingen Maade indrømme, at Udvalget i den Henseende har truffet det Rette.

Ordføreren: Det er vel altsaa mere som Medlem for Ribe Amt end som Finantsminister, at den ærede Minister har udtalt dette.

Finantsministeren: Jeg har ikke udtalt mig hverken som Medlem for Ribe Amt eller som Finantsminister; thi jeg har overhovedet slet ikke udtalt mig om dette Punkt, men har derimod forbeholdt mig senere at udtale mig derom.

Broberg: Jeg kan ikke nægte, at Udvalgets Fleertals Betænkning i denne Sag har gjort et mindre heldigt Indtryk paa mig (Hør!). Der gaar ikke igennem denne Betænkning den broderlige Kjærligheds Aand, som jeg kunde ønske (Hør!), og det forekommer mig, at Fleertallets Mening mere er den, at det er en Sag, som man skal see at komme fra paa en saadan Maade som muligt (Hør! Nei!). Jeg vil gjerne troe, at det ikke har været Fleertallets Mening, jeg hører ogsaa Mishagsyttringer af Medlemmerne af Comiteen; men et saadant Indtryk har der imidlertid gjort paa mig. Jeg skal paa ingen Maade gaar ind paa en Undersøgelse af, hvorvidt der kan være Tale om et retligt Krav paa Erstatning; thi det er for mig af mindre Betydning, om det er Tilfældet eller ikke. Jeg troer nemlig, at vi Alle maae

være enige i, at der paahviler os idetmindste en moralsk Forpligtelse til at give Erstatning for den Skade, vore Landsmand have lidt for os Alle; thi jeg troer dog vistnok, at man vil erkjende, at det er for os Alle, at Jyderne have lidt; men, naar vi erkjende dette, maae vi vistnok ogsaa erkjende, at der er en moralsk Forpligtelse for os til at erstatte denne Skade. Hvad der fornemmelig i denne Betænkning har forekommet mig besynderligt er, at man, efterat have opgjort Beløbet af en Skade, alligevel vil trække $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{3}$ fra. Jeg er imod alle halve Forholdsregler, jeg er imod alt Brud paa hvad der er Ret; naar jeg skylder en Mand Noget, om jeg saa ikke skylder ham det efter juridiske Bøviser, men jeg finder mig moralsk skyldig, saa vil jeg sandelig ikke prutte med ham om, hvad jeg skal betale ham, men jeg vil betale ham det, som han moralsk har bevist for mig, at han virkelig har tilgode (Hør!). Den ærede Ordfører har sagt, at Udvalget fornemmelig er gaaet Fod for Fod i Veile-Amtscomitees Fodspor, og han har paa en Maade deri søgt et Slags Retfærdiggjørelse for den Mening, som Fleertallet er kommet til. Jeg kan imidlertid ikke ganske være enig med ham i, at deri ligger en ligefrem Retfærdiggjørelse; thi i det Dieblis, man optager en Andens Mening, maa man ogsaa selv staae til. Ansvar derfor, og Comiteen maa derfor ogsaa absolut dele de Anskuelser, som Veile-Amtscomitee har havt. Den ærede Ordfører har ogsaa sagt, at man ikke skulde kaste Brag paa en Gave; der var noget meget smukt i at give; jeg er fuldkommen enig med ham deri, at det er meget smukt at kunne give, men jeg troer ikke, det er nok med at give, jeg troer ogsaa, det kommer an paa Maaden, man giver paa. Jeg troer ikke, det er en heldig Maade at give Noget paa, naar man siger: ja, du skal egentlig ikke have Noget med Rette, der tilkommer dig ikke Noget, men imidlertid ville vi dog give dig Noget af Billighedshensyn; vær saa god, der har du Noget, men vi forvare os for Fremtiden, du skal ikke troe, at du har Ret til Nogeting. (Ordføreren: Ganske rigtigt!) Den ærede Ordfører siger, at det er ganske rigtigt, det er altsaa hans Mening, men det er netop det, som ikke er min